ninger siger nemlig den højtærede Minister — og han gentog det i sin Forelæggelsestale —: »man tænker herved for Købstædernes Vedkommende navnlig paa Lærerinders Adgang til at blive Overlærere ved Skoler, der kun omfatter mindre Børn, og ved Skoler, der i alt Fald paa de højere Klassetrin kun omfatter Pigeklasser«. Selv om Lovforslaget ikke har nogen Begrænsning, giver dog den højtærede Minister ved denne Udtalelse i Bemærkningerne og ved sine Udtalelser her i Salen en vis Begrænsning, idet han siger, at det er fortrinsvis ved disse Skoler, han skønner, at Lærerinderne skal ligestilles med Lærerne. Men det forekommer mig, at dette er urigtigt. Naar vi ligestiller Lærerinderne med Lærerne, bør det gøres fuldt ud, saaledes at Kvinderne kan faa fuld Ligestillethed med Mændene ved alle Skoler under det offentlige Skolevæsen, ikke alene ved dem, hvor der undervises mindre Børn, eller i hvilke der i de højere Klasser kun gaar Piger, men ogsaa ved dem, hvor der i de højere Klasser dels er baade Piger og Drenge, dels store Drenge. Jeg haaber, at det, naar dette Lovforslag gennemføres, i Fremtiden maa blive saaledes, at det i hvert enkelt Tilfælde udelukkende er den enkelte Persons Kvalifikationer, der bliver afgørende for, hvorvidt man foretrækker en Kvinde eller en Mand til en ledende Stilling indenfor det højere Skolevæsen uden Hensyn til, om det er Drengeskoler eller Pigeskoler eller Skoler, hvor der gaar baade Drenge og Piger, og uden Hensyn til, om det er Skoler med mindre eller med større Børn. Det staar ikke i Lovforslaget, men jeg vil paa Socialdemokratiets Vegne tage dette Forbehold, idet jeg synes, at den højtærede Minister til Skade for sit Lovforslag og til Skade for hele dets Tendens har taget et unødigt Forbehold i sine Bemærkninger.

Ellinger (Højre): Jeg skal ikke komme ind paa Spørgsmaalet om de Lønninger, der eventuelt skal fastsættes for Kvinder og for Mænd i samme Stilling, idet jeg blot derom skal bemærke, at det er klart, at den Løn, der fastsættes for Udførelsen af et vist Hverv, ikke alene afhænger af dette Hvervs Natur, men naturligvis ogsaa af den sociale Stilling, dette Hverv hører til, og saa tillige af de Forsørgelsespligter, som Folk, der har saadanne Hverv inde, paa Grund af Forholdene normalt har. Dette er et Forhold, som altid har været medvirkende ved Fastsættelsen af Lønninger foruden selve dette: Betalingen for et bestemt Arbejde. Men det forekommer mig, at der ikke er Anledning til her at komme nærmere ind paa dette Spørgsmaal. Jeg skal blot paa mit Partis Vegne sige, at vi tiltræder det foreliggende Lovforslag.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Keiser-Nielsen): Jeg takker meget for den velvillige Modtagelse af Lovforslaget, som giver Udsigt til, at vi uden Udvalgsbehandling vil kunne føre det hurtigt gennem Tinget. Jeg ønsker blot overfor de forskellige Udtalelser at præcisere, at det naturligvis er en Lejlighedslov, at det paa en Maade er et Udpluk af den store Tilsynslov, som jeg begrundet paa visse Forhold har ment det nødvendigt at komme med. De Spørgsmaal, der blev berørt af de ærede Medlemmer for Holbæk-Kredsen (Nøhr) og Kolding-Kredsen (Laursen) og til Dels ogsaa af det ærede Medlem for Københavns Amts 1ste Valgkreds (Ellinger) om Lønningerne, mener jeg ogsaa maa høre hen under den store Tilsynslov, naar vi en Gang skal have dem til Behandling, og Debatten om Forsørgelsespligt o. l. mener jeg, vi kan lade ligge indtil da.

Overfor det ærede Medlem af Københavns 10de Valgkreds (Vilhelm Rasmussen) vil jeg retfærdiggøre mig ved at sige, at Slutningssætningen i Bemærkningerne ikke skal opfattes saaledes, at man derved har villet begrænse Lærerindernes Adgang til overordnede Stillinger til kun at omfatte de dér nævnte Skoler. Det er klart, at saaledes som Lovforslaget lyder, vil en Lærerinde, der ønskes ansat og har de fornødne Kvalifikationer, ogsaa have Adgang til et saadant Embede ved en Skole for større Børn og, om det saa skulde være, for Drenge alene. Naar Slutningsbemærkningen er sat ind, er det dels noget foranlediget ved det specielle Tilfælde, som har fremkaldt dette Lovforslag, idet det dér netop drejer sig om en Skole for mindre Børn, dels fordi man har tænkt sig, at det naturligst, i alt Fald til at begynde med og maaske ogsaa i Fremtiden, vil blive saadanne Skoler, ved hvilke man vil søge Lærerinder til disse Embeder, altsaa baade saadanne, som kun omfatter mindre Børn, og saadanne, i hvilke der af højere Klasser kun er Pigeklasser. Som sagt, jeg vil præcisere ved disse Ord, som kommer til at staa i Rigsdagstidende, at det ingenlunde har været Ministeriets Mening at gøre nogen Indskrænkning i den Ret, der her gives; den vedkommende Bemærkning ha kun skullet udtrykke, hvad vi mente naturligst vilde ske.

Vilhelm Rasmussen: Jeg vil takke den højtærede Kultusminister, fordi han nu i sin Udtalelse, saa vidt jeg kan se, i Realiteten har taget Afstand fra Slutningssætningen i Bemærkningerne til Lovforslaget. Det er efter Ministerens Udtalelse klart, at Kvinderne efter Lovforslaget skal være fuldkommen ligestillede med Mændene. Men naar det er Tilfældet, forekommer der mig ikke at have været allerringeste Grund til i Anledning af det specielle Tilfælde at gøre denne Slutningsbemærkning, og allermindst, naar den højtærede Minister finder det naturligst, at det særlig bliver ved Skoler med mindre Børn, man i visse Tilfælde foretrækker Overlærerinder for Overlærere. Thi jo mere Ministeren finder dette naturligt, desto sandsynligere vil det jo dog være, at man i det foreliggende specielle Tilfælde netop vil tage en Overlærerinde i Stedet for en Overlærer. Omvendt vilde jeg, hvis Ministeren havde ment det modsatte, have kunnet finde, at det specielle Tilfælde kunde foranledige, at der fremkom en saadan Bemærkning. Men jeg er uenig med den højtærede Minister i, at det paa Forhaand maa siges at være naturligst, at det bliver ved saadanne Skoler, som omfatter smaa Børn eller udelukkende Pigebørn, der ansættes kvindelige Overlærere. Nej, der er kun een Ting, der her er naturlig og det er, at man i ethvert givet Tilfælde tager den mest kvalificerede uden Hensyn til Køn.

Krigen og Kvindernes Erhversarbejde.

—o—

En af Krigens umiddelbare Følger paa det økonomiske og sociale Omraade er en stærk Tilvækst i Antallet af Kvinder, som driver selvstændigt Erhverv, og disses Indtrængen paa mange Steder, hvor der før kun beskæftigedes mandlig Arbejdskraft.